

Tuần 4,5

Tiết 4,5

Ngày soạn: 28/9/2025

Ngày dạy: 01/10 – 08/10/2025

BÀI 3: QUẢN LÝ DỮ LIỆU TRONG MÁY TÍNH**Thời lượng: 2 tiết****I. Mục tiêu****1. Kiến thức:**

- Thao tác thành thạo với tệp và thư mục: tạo mới, sao chép, di chuyển, đổi tên, xóa tệp và thư mục
- Biết được tệp chương trình cũng là dữ liệu, có thể được lưu trữ trong máy tính.
- Nêu được ví dụ về biện pháp bảo vệ dữ liệu như sao lưu dữ liệu, phòng chống virus,...

2. Năng lực:**2.1. Năng lực chung**

- Năng lực tự chủ, tự học: Học sinh có khả năng tự đọc sách giáo khoa và kết hợp với gợi ý của giáo viên để trả lời câu hỏi về tệp, thư mục, quản lý dữ liệu
- Năng lực giao tiếp và hợp tác: Học sinh thảo luận nhóm để đưa ra cách tổ chức, quản lý dữ liệu trong máy tính.
- Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo: Học sinh chỉ ra được các biện pháp bảo vệ dữ liệu trong máy tính.

2.2. Năng lực Tin học

- Thao tác thành thạo với tệp và thư mục: tạo mới, sao chép, di chuyển, đổi tên, xóa tệp và thư mục (N1a).

3. Phẩm chất:

- Học sinh có ý thức trách nhiệm đối với việc sử dụng thiết bị học.
- Có ý thức trong việc bảo vệ an toàn dữ liệu trong máy tính cũng như an toàn thông tin cá nhân.

II. Thiết bị dạy học và học liệu

- Thiết bị dạy học: Máy chiếu, máy tính giáo viên, phiếu học tập
- Học liệu: Sách giáo khoa Tin học 7

III. Tiến trình dạy học**1. Hoạt động khởi động (10p)****a) Mục tiêu:**

- củng cố khái niệm cây thư mục.
- Rèn luyện kỹ năng phân loại dữ liệu, đặt tên thư mục.

b) Nội dung:

Hoạt động 1 Đặt tên thư mục

Trong một chuyến du lịch cùng gia đình, em đã ghi chép lại thông tin và chụp nhiều ảnh kỉ niệm. Các hình ảnh và thông tin đó cần được lưu trữ. Hãy vẽ sơ đồ cây thư mục để chứa các tệp dữ liệu và đặt tên cho các thư mục đó sao cho dễ tìm kiếm và truy cập.

c) Sản phẩm: Cây thư mục của học sinh

d) Tổ chức thực hiện:

- **Chuyển giao nhiệm vụ:** GV giới thiệu mục đích yêu cầu và tiến trình của hoạt động thảo luận trước lớp. Chia nhóm HS.
- **Thực hiện nhiệm vụ:**
 - HS phân công nhóm trưởng, người báo cáo.
 - HS thảo luận và vẽ cây thư mục ra giấy (Khuyến khích sử dụng sơ đồ tư duy)
- **Báo cáo, thảo luận**
 - HS trình bày kết quả, nhóm khác nhận xét, bổ sung.
- **Kết luận, nhận định**
 - GV nhận xét, đánh giá và chuẩn kiến thức.

2. Hoạt động hình thành kiến thức mới**2.1. Tên tệp và thư mục trong máy tính (15 phút)**

a) Mục tiêu:

- Học sinh nhận thấy được sự cần thiết phải phân loại dữ liệu, một số lưu ý khi đặt tên thư mục.
- Biết được tệp chương trình cũng là dữ liệu, có thể được lưu trữ trong máy tính.

b) Nội dung: Đọc đoạn văn bản trong SGK – 13

c) Sản phẩm: Câu trả lời của học sinh

c) Tổ chức thực hiện:

- **Chuyển giao nhiệm vụ 1:** GV yêu cầu học sinh làm việc cá nhân trả lời câu hỏi:
 - Câu 1. Trước khi lưu trữ dữ liệu, ta phải làm như thế nào?
 - Câu 2. Nên đặt tên tệp và thư mục như thế nào?
 - Câu 3. Các chương trình trong máy tính được lưu như thế nào?
- **Thực hiện nhiệm vụ:** HS đọc đoạn văn bản (SGK – Trang 13) để tìm câu trả lời
- **Báo cáo:** Trả lời cá nhân, học sinh khác nhận xét
- **Kết luận, nhận định:** GV nhận xét, đánh giá và chuẩn kiến thức.

Tên tệp và thư mục cần được đặt sao cho dễ nhớ, cho ta biết trong đó chứa những gì. Điều đó sẽ giúp cho công việc thuận lợi hơn.

Chương trình máy tính được lưu trữ trên thiết bị nhớ giống như một tệp dữ liệu. Tệp chương trình máy tính trong hệ điều hành Windows thường có phần mở rộng .exe, .com, .bat, .msi.
- **Chuyển giao nhiệm vụ:** GV trình chiếu câu hỏi, yêu cầu học sinh làm việc cá nhân

1. Để việc tìm kiếm dữ liệu trong máy tính được dễ dàng và nhanh chóng, khi đặt tên thư mục và tệp em nên:

- A. Đặt tên theo ý thích như tên người thân hay tên thú cưng.
- B. Đặt tên sao cho dễ nhớ và để biết trong đó chứa gì.
- C. Đặt tên giống như trong ví dụ của sách giáo khoa.
- D. Đặt tên tùy ý, không cần theo quy tắc gì.

2. Tệp có phần mở rộng .exe thuộc loại tệp gì?

- A. Không có loại tệp này.
- B. Tệp chương trình máy tính.
- C. Tệp dữ liệu của phần mềm Microsoft Word.
- D. Tệp dữ liệu video.

- **Thực hiện nhiệm vụ:** HS chú ý quan sát, suy nghĩ tìm đáp án
- **Báo cáo:** giáo viên gọi học sinh trả lời, học sinh khác nhận xét
- **Kết luận, nhận định:** GV nhận xét, đánh giá và chuẩn kiến thức.
- **Sản phẩm dự kiến:** 1-B; 2-B

2.2. Các biện pháp bảo vệ dữ liệu (20 phút)

a) Mục tiêu:

- Học sinh nhận thấy sự cần thiết phải bảo vệ dữ liệu.
- Đề xuất giải pháp bảo vệ dữ liệu.

b) Nội dung: Máy tính của em có nhiều dữ liệu quan trọng. Em muốn bảo vệ dữ liệu trong máy tính của mình thì:

- Em sẽ chọn cách bảo vệ dữ liệu nào?
- Tại sao em chọn cách đó?

c) Sản phẩm: Câu trả lời trên phiếu của học sinh.

d) Tổ chức thực hiện:

- **Chuyển giao nhiệm vụ 1:** GV giới thiệu mục đích yêu cầu và tiến trình của hoạt động thảo luận trước lớp. Phát phiếu học tập.

– **Thực hiện nhiệm vụ:**

HS thảo luận và viết câu trả lời theo nhóm.

Mỗi nhóm nêu ít nhất một phương án bảo vệ dữ liệu.

- **Báo cáo, thảo luận:** HS trình bày kết quả, giải thích cho phương án đã đề xuất. Các nhóm khác nhận xét, bổ sung.

- **Kết luận, nhận định:** GV nhận xét, đánh giá và chuẩn kiến thức.

Dữ liệu cần được sao lưu thường xuyên lên thiết bị lưu trữ ngoài máy tính chứa dữ liệu gốc để tránh bị mất hoặc bị hỏng dữ liệu.

Việc đặt mật khẩu cho tài khoản người sử dụng trên máy tính và trên Internet sẽ giúp bảo vệ dữ liệu khỏi sự truy cập trái phép.

Cần bảo vệ dữ liệu bằng cách không sử dụng phần mềm không rõ nguồn gốc và luôn bật chế độ bảo vệ máy tính của phần mềm diệt virus.

- **Chuyển giao nhiệm vụ 2:** GV trình chiếu câu hỏi, yêu cầu học sinh làm việc cá

nhân, suy nghĩ trả lời

1. Mật khẩu nào sau đây là mạnh nhất?

- A. 12345678. B. AnMinhKhoa.
C. matkhu. D. 2n#M1nhKh0a.

2. Hãy chọn những phát biểu **sai**?

- A. Lưu trữ bằng công nghệ đám mây tránh được rơi, mất, hỏng dữ liệu.
B. Lưu trữ bằng đĩa CD cần phải có đầu ghi đĩa nhưng dung lượng rất lớn.
C. Lưu trữ bằng đĩa cứng ngoài vừa nhỏ gọn vừa có dung lượng lớn.
D. Lưu trữ bằng thẻ nhớ, USB dễ bị rơi, mất dữ liệu nhưng thuận tiện.

- **Thực hiện nhiệm vụ:** HS trả lời cá nhân
- **Kết luận, nhận định:** GV nhận xét, đánh giá và chuẩn kiến thức.
- **Sản phẩm dự kiến:**

Câu 1: D

Câu 2: B, C

2.3 Thực hành: Quản lí dữ liệu trong máy tính (30p)

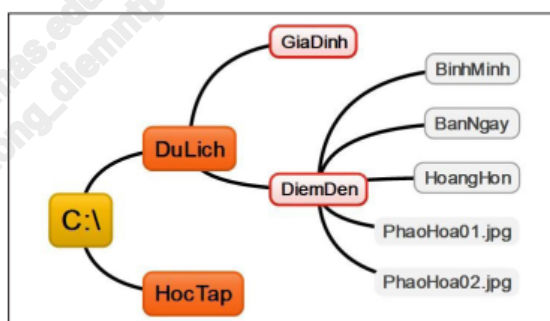
a) Mục tiêu: Rèn luyện các thao tác cơ bản với thư mục.

b) Nội dung:

Nhiệm vụ

Em hãy tạo cây thư mục như Hình 3.3 và thực hiện:

- Đổi tên thư mục “HoangHon” thành “ChieuToi”.
- Di chuyển các tệp và thư mục con của thư mục “BinhMinh” sang thư mục “BanNgay”.
- Xóa thư mục “BinhMinh”.

Hình 3.3. Sơ đồ cây thư mục

c) Sản phẩm: Bài thực hành của học sinh.

d) Tổ chức thực hiện:

- **Chuyển giao nhiệm vụ:** GV giới thiệu mục đích yêu cầu và tiến trình thực hành.
- **Thực hiện nhiệm vụ:**
 - HS thực hành cá nhân.
 - HS cùng bàn đánh giá chéo lẫn nhau.
- **Báo cáo:** GV trình chiếu sản phẩm của các bạn, gọi học sinh khác nhận xét
- **Kết luận, nhận định:** GV nhận xét, đánh giá và chuẩn kiến thức.

3. Hoạt động luyện tập (5p)

a) Mục tiêu: Học sinh sử dụng các kiến thức đã học về quản lí dữ liệu trong máy tính để trả lời câu hỏi.

b) Nội dung:

1. Đây là chương trình máy tính giúp em quản lí tệp và thư mục?

- A. Internet Explorer. B. Help.
C. Microsoft Word. D. File Explorer.

2. Đây là phần mềm bảo vệ máy tính tránh được virus máy tính?

- A. Windows Defender. B. Mozilla Firefox.
C. Microsoft Windows. D. Microsoft Word.

c) Sản phẩm: Câu trả lời của học sinh

d) Tổ chức thực hiện:

- **Chuyển giao nhiệm vụ:** GV trình chiếu câu hỏi, yêu cầu học sinh làm việc cá nhân, suy nghĩ trả lời.
- **Thực hiện nhiệm vụ:** HS chú ý lắng nghe, tìm câu trả lời
- **Báo cáo kết quả:** GV gọi học sinh trả lời, hs khác nhận xét
- **Kết luận, nhận định:** GV nhận xét, đánh giá và chuẩn kiến thức.
- **Sản phẩm dự kiến:** Câu 1: D Câu 2: A

4. Hoạt động Vận dụng (10p)

a) Mục tiêu: Học sinh sử dụng các kiến thức đã học về quản lí dữ liệu trong máy tính để trả lời câu hỏi.

b) Nội dung: Phiếu học tập số 1

c) Sản phẩm: Kết quả điền phiếu của các nhóm.

d) Tổ chức thực hiện:

- **Chuyển giao nhiệm vụ:** GV giới thiệu mục đích yêu cầu và tiến trình của hoạt động thảo luận trước lớp. Chia nhóm HS.
- **Thực hiện nhiệm vụ:** HS thảo luận và trả lời vào phiếu bài tập; giáo viên quan sát
- **Báo cáo, thảo luận:** HS trình bày kết quả, nhóm khác nhận xét, bổ sung.
- **Kết luận:** GV nhận xét, đánh giá và chuẩn kiến thức.

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1

1. Em hãy lựa chọn một thiết bị lưu trữ để sao lưu thư mục: “DuLich”. Giải thích tại sao em lựa chọn cách sao lưu đó.

.....
.....
.....

2. Sau khi học xong bài này và có thêm các kiến thức về sao lưu, bảo vệ dữ liệu, em có thay đổi cách bảo vệ dữ liệu mà em đã chọn trong hoạt động 2 không? Tại sao?

.....
.....

**Duyệt của Tổ CM
Tổ phó**

Người soạn

Bùi Thị Phương Thảo

Nguyễn Thị Phương Diễm

TÀI LIỆU ĐÃ BAN HÀNH
Được tải về từ hệ thống edoc.smas.edu.vn lúc 19:13 30/10/2025
bởi Nguyễn Thị Phương Diễm (badong_diemntp) – TRƯỜNG THCS BA ĐỘNG